

De oude glorie en de zee

Ze bestaan nog : de superluxeuze cruiseschepen waar stijlvol nietsdoen de norm is en waar de hoogste eer een plaatsje aan de „captain's table” is. Het verslag van een vakantie die lijkt op een aflevering van „Love Boat”. **Tekst en foto's Michel Vaerewijck**

Om de passagiers te entertainen worden allerlei sportieve activiteiten en wedstrijden georganiseerd. Maar velen liggen al net zo graag te luieren op het achterdek.

Op de brug is de concentratie van de zeelui haast voelbaar.

Een vriendelijke steward verwelkomt de passagiers. Hij wordt geflankeerd door een rij jongens en meisjes in keurig zwart-wit uniform. Sommigen zijn bijna even onwennig als de reizigers die aan boord komen, want het is hun eerste reis sinds lang. De *Caronia* is net uit het droogdok. Met zorg voor de traditie van de oude *ocean liners* is ze weer te water gelaten. Het oorspronkelijke interieur en de decoratie zijn zoveel mogelijk behouden. Het schip, net als grote zus de *Queen Elizabeth II*, behoort toe aan de *Cunard*-rederij. Die rederij is een van de oudste ter wereld en heeft in de voorbije 160 jaar een bepalende rol gespeeld in het passagierstransport. Ook in de scheepvaart in het algemeen schreef ze geschiedenis. Zo was Cunard de eerste om bak- en stuurboord door middel van de, nu overbekende, groene en rode signaallichten aan te duiden. Rond de eeuwwisseling nam de reder ene *Guglielmo Marconi* aan boord met zijn revolutionaire innovatie: de radiotelegrafie. Tussen 1840 en 1900 bracht Cunard zowat de helft van de ruim 18 miljoen emigranten naar Amerika.

In 1949 maakte de *Caronia* zijn maidentrip en werd hij meteen synoniem van topklassecruises in een luxueus decor. Inmiddels is het schip al aan een derde versie toe, al bleef de naam steeds behouden. In 1998 was het de *Vistafjord* die, na een herinrichting, zijn identiteit mocht inruilen voor deze met traditie beladen naam. Na een korte proefvaart is de nieuwe *Caronia* nu klaar om de eerste gasten te ontvangen.

Na de verwelkoming wordt elke passagier persoonlijk geëscorteerd naar zijn kajuit of suite. De bagage volgt. Dis-

creet aangebrachte kleurmarkeringen op de deurkruk van de cabine geven de stewardessen en kamermeisjes informatie over de taal en het land van herkomst van de gast. 's Anderendaags zal ik trouwens ontdekken dat het niet alleen een taalkwestie is, wanneer ik voor mijn deur een ter plaatse uitgegeven dagblad vind met een samenvatting van het Belgische nieuws, de hoofditems uit de internationale actualiteit en het activiteitenprogramma van de dag.

Een flegmatieke stem kondigt het begin van de veiligheidsoefeningen aan, gevolgd door hoorngeschal. Een charmante stewardess demonstreert mij waar en hoe de riempjes van mijn reddingsvest te knopen. De veiligheid van de opvarenden gaat voor alles. Er heerst een zekere opwinding wanneer iedereen naar de toegewezen sloep wandelt, gehuld in het obligate, fluorescerende zwemvest. Even slaat mijn fantasie op hol. Hoe zou het zijn als we dit in het holst van de nacht hadden moeten doen, overspoeld door de hoge golven van de Atlantische Oceaan, het schip stevig hellend, de donkere gangen gevuld met verstikkende rook, de helft van de sloepen onbereikbaar? Gelukkig word ik uit mijn *Titanic*-scenario verlost door het personeel, dat mij vriendelijk aanmaant mij te reppen. Even later gaat een lichte trilling door het hele schip en voor we goed en wel beseffen wat er gebeurt, zijn we al een eind van de kade verwijderd.

Het kader van het avondmaal beantwoordt helemaal aan mijn verwachtingen. Het somptueuze decor geeft een gevoel van klassieke luxe. De heren zijn verzocht stads- of

Zalig nietsdoen in stijl is wat de meeste passagiers op de *Caronia* zoeken.

avondkledij te dragen. De meeste dames doen niet graag onder en verschijnen in avondjurk. Velen vatten de cruise aan om iets te vieren: een huwelijksreis, jubileum of verjaardag. Er heerst dan ook een feestelijke stemming in de eetzaal. Ondanks de reusachtige afmetingen van het restaurant ben je snel opgenomen in de sfeer, nadat de zoveelste toast aan een of andere tafel in de buurt is uitgebracht.

De gerechten worden met buitengewone zorg en attentie opgediend. De sommelier mag trots zijn op zijn uitgebreide wijnkaart. Het comfort van de gasten laat zich vertalen in een simpel rekensommetje: per passagier is er één personeelslid. Waar je ook bent, er is altijd wel een helpende hand in de buurt. Het is hard werken, vertrouwt een kelner mij toe, maar het kader is uniek en de gasten meestal ook. Bovendien is dit de beste referentie voor een carrière in de hotelsector.

Ik deel de tafel met een internationaal gezelschap dat alleen het reisdoel gemeenschappelijk heeft: even weg zijn van de wereld en zich laten verwennen. Een beetje verderop zit de kapitein, omringd door zijn gasten. Het is de rederij die bepaalt wie er aan deze tafel mag zitten, en dat zijn meestal de habitués. Hoe vaker je meevaart, hoe groter je kans om aan de *captain's table* bij een officier te zitten. Voor sommige gasten lijkt het een doel op zich om ooit aan de eretafel te mogen aanzitten. Anderen kijken alleen afgunstig die richting uit. Het gaat hier niet anders dan op het vasteland.

Wandelend rond de roulettetafel bestel ik een Martini Dry. *Shaken not stirred*, voeg ik er in *Bond*-stijl aan toe. Het

De passagiers met de kleinste budgetten ontschepen al na enkele dagen. De anderen gaan voort, zover ze maar kunnen dromen, en betalen.

casino heeft alles wat je maar wensen kunt om je geld aan te verliezen. Van eenarmige bandieten tot bemande kaarttafels. *Faites vos jeux*. Er wordt druk met schijfjes geschoven en ik zie een bedrag ter waarde van mijn auto liggen. *Rien ne va plus*. Het balletje valt, de roulette wordt deskundig afgeremd om het geluksnummer af te lezen. Met een elegante beweging rijft de croupier mijn auto in zijn lade. Ik pluk de olijf uit mijn drankje en loop door. De uitgebreide maaltijd en de overvloed aan drank en prikkels dwingen mij al snel daarna naar mijn kajuit. Ik heb geluk want ik heb een vertrek op het bovendeck gekregen. De kamer oogt klassiek Engels, met gebroken wit en roze accenten. De aparte badkamer, met ligbad en wc, is in scheepvaartstijl. Voor ik mijn bed opzoek, zet ik nog snel het schuifraam op een kier om 's nachts een verkwikkende dosis jodium op te doen. Het ruisen van de boeg golf en het zachte rollen van de boot doen al snel hun ontspannende werk en ik dommel in.

Ik word gewekt door de ochtendzon die op de golven weerkaatst. Ik vergat het gordijn te sluiten. Een paar vroege vogels zijn in joggingpak op het dek aan het rennen. Regelmatig stoppen ze voor wat stretching of een ouderwets aandoende turnoefening. De ontbijtzaal, met uitzicht op het achterdek en zwembad, is al druk bevolkt.

Shorts en bermuda's laten weinig aan de verbeelding over. Erg in trek bij senioren is de zeemanslook, met veel wit-blauwe streepjes en nog veel meer gouden knopen. Op zorgvuldig uitgekozen plaatsen is het programma opgehan-

Alles op het schip moet er netjes uitzien, ook de plaatsen waar alleen de bemanning komt.

gen. Verspreid doorheen de dag staan allerlei sportactiviteiten gepland. Een golftraining, een tafeltenniswedstrijd, allerlei gym- en aerobicsoefeningen. Om de Britse traditie in ere te houden is er een bridge- en bingowedstrijd voorzien. De opbrengst gaat naar een goed doel. Een schoonheidssalon biedt massages en andere weldoende behandelingen, kinder- en jeugdanimatie bevrijden de ouders.

Voor de minder sociale reiziger is er een bescheiden maar sfeervolle bibliotheek en keuze uit drie filmvoorstellingen. Ik word gelokt door de zon en neem dan ook plaats in een ligstoel op het achterdek. Gewikkeld in de klaarliggende deken sluit ik de ogen en laat mijn gedachten de vrije loop. Even later verdwijnt het laatste geluid. Ik slaap.

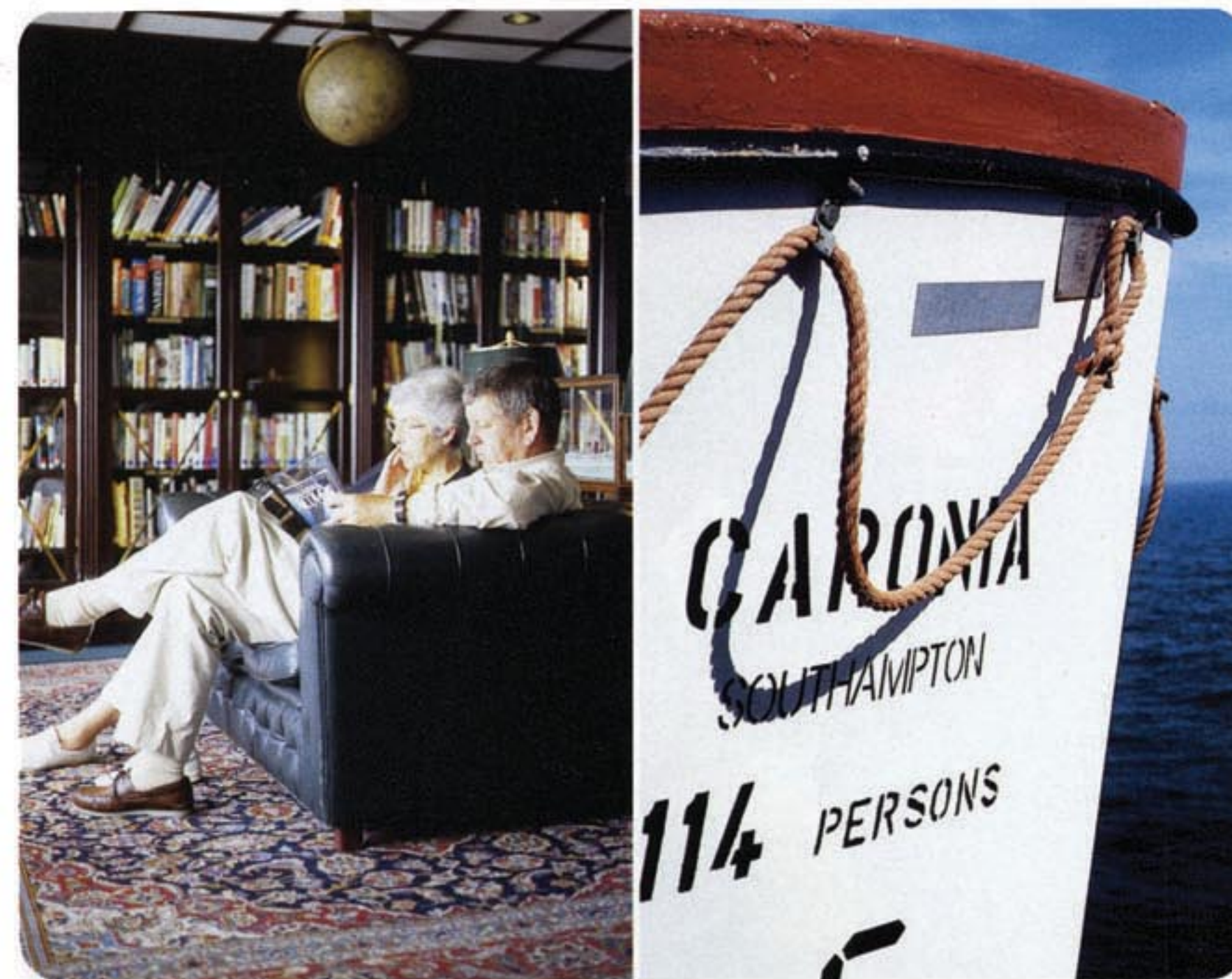
De rederij heeft de kapitein na wat onderhandelen kunnen overtuigen om mij tot zijn exclusief domein toe te laten: de brug. Een korte tocht door de coulissen, langs smalle gangen en stalen trappen, brengt mij tot boven. Ik word plechtig voorgesteld aan de kapitein, die met zijn *Roger Moore*-allures perfect past bij het uniform en de notenhouten lambriseringsen. Vooraan zitten de stuurman en zijn secondant, de blik voortdurend wisselend van het ene naar het andere radarscherm, dan weer naar de horizon. We zijn niet ver meer van het *Nauw van Calais*, een van de drukst bevaren plaatsen ter wereld. Vandaag is de doorvaart extra hechtisch want duizenden bootjes maken de overtocht vanuit Dover voor een van de herdenkingsplechtigheden in Duinkerke. Terwijl de concentratie en spanning bij deze zeelui voelbaar zijn, lijkt de kapitein bijzonder rustig en zelfs een beetje afwezig.

Af en toe kijkt hij even door een verrekijker, voert een kort gesprek met een van zijn bemanningsleden om daarna weer in gedachten te verzinken. Hij is wel meer gewoon. Hier op de brug heeft alles een vaste plaats. De seinvlaggen, kaarten en boeken horen thuis in op maat gemaakte vakjes, die aan een postsorteercentrum doen denken. Zelfs de kepies van de officieren en cadetten liggen netjes naast elkaar op een houten plank, met daaronder de graad van de eigenaar.

Centraal het vakje van de kapitein. Naast de stuurman staat een tenger jong meisje. Ze is leerling-cadet en doet hier haar stage als officier ter zee. Ooit hoopt ze het bevel te voeren op een eigen schip, maar voorlopig moet ze zich tevredenstellen met wachtbeurten.

Een tijdje later escorteert zij mij terug naar het gastenverblijf. Zelf daalt ze nog verder af, naar de leefruimte van de bemanning. Buiten de diensturen mogen de personeels- en bemanningsleden niet tussen de reizigers vertoeven. Zij hebben, in hun afgebakende wereld, behalve hun privé-vertrekken ook eigen ontspanningsmogelijkheden. Het is duidelijk dat de sfeer daar totaal anders is dan bij de passagiers. Ondanks het zware werk en de lange uren wordt achter de schermen intens geleefd. Maar zelfs na lang aandringen mag ik niet mee in de buik van het schip. Regels zijn regels en hier zijn ze bovendien zeer strikt. Cadet *Euridice* verdwijnt in een ander universum.

Iedere etappe tussen de havens bevat minstens één gala-avond, iets waar veel gasten naar uitkijken. De kapitein

Voor wie op zoek is naar lectuur is er een bescheiden maar sfeervolle bibliotheek.

maakt in vol ornaat aan de ingang van de balzaal zijn opwachting en begroet alle deelnemers persoonlijk, de dames zelfs met een handkus. Dit lijkt wel de renbaan van Ascott: hoeden in alle vormen en formaten zweven boven creaties in mousseline, zijde en taf. De mannen zijn in smoking. Het orkest speelt rustige deuntjes en bouwt de sfeer op tot aan het aperitief en het diner. Daarna wagen de meest ervaren dansparen zich aan een wals en andere klassieke dansen. De jongeren glippen na het eten de balzaal uit om zich in de club op iets actuelere muziek in het zweet te dansen. Er is aan alles gedacht. Ook aan de rijke weduwen die deze reis ondernemen. Een peloton keurig uitzienende *gentlemen hosts* staat discreet op de uitkijk. Ze zijn gebriefd. Hun opdracht: de eenzame dames op de dansvloer entertainen. En dat doen ze blijkbaar voortreffelijk want de dames glunderen en beleven op de dansvloer een tweede jeugd. Ik informeer naar *ladies hosts* maar verneem dat de kortere levensverwachting van mannen hun aanwezigheid overbodig maakt.

Op het houten achterdek heeft een koppel het rumoer ingeruild voor het romantische maanlicht. Ingeduffeld in een deken liggen ze op een van de verlaten stoelen dicht bij elkaar, genietend van de traagheid en van hun laatste nacht aan boord. Naast hen twee lege champagneglazen. Hun reis zit er bijna op. De passagiers met de kleinste budgetten ontschepen morgen al. De anderen gaan voort: door de schaduw van het *Vrijheidsbeeld*, onder de Caraïbische zon en in de zoetwatermonding van de Amazone. Zover ze maar kunnen dromen, en betalen. ■

Praktisch

Rederij Cunard: buiten de klassiekers als de *Queen Elizabeth II* (QEII) en de *Caronia* beschikt de rederij over een vloot andere, zeer moderne en luxueuze vaartuigen. Zoals de *Seaborn Goddess*, die hoofdzakelijk in de tropische regionen rondvaart. Deze schepen zijn meer gericht op een Amerikaans publiek en meestal iets intiemer aangezien het aantal gasten beperkter is.

Communicatie met de buitenwereld: voor wie dacht dat de gsm overal werkt, zal het een aangename verrassing zijn te merken dat dit op zee niet geldt. Maar wie toch bereikbaar wil blijven, kan aan boord gebruikmaken van alle moderne communicatiemiddelen. Van satelliettelefoon, over fax en e-mail tot de goede oude telegram zijn aan boord beschikbaar.

Reisdocumenten: de vaartuigen varen onder Amerikaanse vlag en er is een zes maanden geldig paspoort vereist.

Geld: transacties gebeuren in dollar. Uiteraard zijn alle kredietkaarten en cheques bruikbaar.

Informatie en boekingen: via uw lokale reisagent, die u kennis kan laten maken met de uitgebreide waaier aan formules en reisroutes. Rechtstreeks boeken bij de rederij is niet gebruikelijk.